Mesaje

- Epistola către Ciprian din Cartagina
- Epistola către Fabius, episcopul Antiohiei

Epistola către Ciprian din Cartagina

Cornelius Cyprian vă urează multă sănătate.

1. Pe cât de mult ne-am tulburat și ne-am întristat din cauza acestor mărturisitori, care, înșelați de viclenia și ipocrizia unui om rău îmbătrânit în minciuni, au fost aproape rătăciți și înstrăinați de Biserică, pe atât de mult ne-am bucurat și am mulțumit Dumnezeului Atotputernic și Domnului nostru Hristos, când ei, dându-și seama de greșeala lor și înțelegând viclenia omului, asemenea unui șarpe, plini de otrava răutății, s-au întors în simplitatea voinței, așa cum mărturisesc ei înșiși din inimă, la Biserica din care ieșiseră. Și înainte de aceasta, unii dintre frații noștri, încercați în credință, iubind pacea și năzuind la unitate, ne-au informat deja despre confuzia unora și înmuierea încăpățânării altora, deși nu cu dovezi atât de convingătoare încât să putem crede atât de ușor în schimbarea lor sinceră a inimii. Atunci înșiși mărturisitorii Urban și Sidonius au venit la preoții noștri și le-au spus că mărturisitorul și preotul Maxim vor să se întoarcă împreună cu ei în Biserică. Însă, întrucât multe lucruri au ieșit la iveală sub semnătura lor, așa cum știți din colegii noștri episcopi și din scrisorile mele, ca să nu le credem cu ușurință, am considerat că este mai bine să auzim ce au transmis prin mesagerii lor, de pe buzele lor și în prezența lor personală. Când au venit, au fost întrebați de preoți despre ce făcuseră și despre faptul că, destul de recent, în numele lor, fuseseră trimise scrisori către toate Bisericile, pline de calomnii și calomnii, care agitaseră aproape toate Bisericile. Ei au susținut că au fost înșelați și nu cunoșteau conținutul acestor scrisori și că au fost atrași în schismă doar prin minciuni și au devenit cauza ereziei, fiind de acord să pună mâinile pe acest așa-zis episcop. Când au fost mustrați pentru acestea și pentru altele pe care le-au făcut, au început să se roage pentru iertare și uitare a faptelor lor.

2. După ce mi-a fost adusă în discuție întreaga chestiune, am hotărât să-i invit pe preoți (au fost și cinci episcopi care sunt astăzi aici) pentru ca, după ce au convocat un sinod, să poată decide de comun acord ce trebuie făcut cu privire la aceste persoane. Și pentru ca să cunoașteți mai bine nu numai intențiile lor generale, ci și părerea fiecăruia în parte, am considerat necesar să vă trimit toate materialele, precum și judecata noastră, pe care o puteți citi în anexă. După ce s-a făcut aceasta, Maxim, Urban, Sidonius și mulți dintre frații care li se alăturaseră au intrat în adunarea clerului, rugându-i să uite și să nu-și amintească nimic din

ce făcuseră mai înainte, nici de ce îngăduiseră sau spuseseră, astfel încât, prin iertare reciprocă, să-i prezinte lui Dumnezeu o inimă curată și neîntinată, după cuvântul Evangheliei: „Fericiți cei curați cu inima, căci ei vor vedea pe Dumnezeu” (Matei 5:8). Apoi, așa cum se cuvenea, întreaga chestiune a fost comunicată oamenilor, pentru ca toți să știe despre alăturarea la Biserică a acelor pe care îi văzuseră și îi jeliseră de mult timp ca fiind pierduți și rătăciți. Când dorința lor a fost cunoscută, un mare număr de frați s-au adunat. Toți într-un glas au mulțumit lui Dumnezeu, cu lacrimi exprimând bucuria inimilor lor, îmbrățișându-i ca și cum ar fi fost eliberați din închisoare în aceeași zi. Aș dori să citez propriile lor cuvinte. „Noi”, au spus ei, „îl cunoaștem pe Corneliu, episcopul sfintei Biserici universale, ales de Dumnezeu Atotputernicul Hristos, Domnul nostru. Recunoaștem greșeala noastră, căci am suferit prin minciună, fiind înșelați de viclenie și vorbe deșarte. Dar, deși am intrat într-o oarecare comuniune vizibilă cu acest schismatic și eretic, sufletele noastre au aparținut întotdeauna cu sinceritate Bisericii. Știm că există un singur Dumnezeu, un singur Hristos Domnul, pe care L-am mărturisit, un singur Duh Sfânt și că trebuie să existe un singur episcop în Biserica universală.” Această mărturisire a lor nu putea decât să ne miște și, amintindu-ne că L-au mărturisit pe Hristos înaintea autorităților acestei lumi, cum am putea să nu confirmăm întoarcerea lor la Biserică după aceasta? Apoi i-am ordonat preotului Maximus să-i ia locul, iar pe ceilalți i-am acceptat cu o majoritate covârșitoare a voturilor poporului. Restul l-am lăsat în seama lui Dumnezeu Atotputernic, în puterea căruia se află totul.

3. Și astfel, frate, ți-am scris imediat despre aceasta fără întârziere și, cât mai repede posibil, l-am pus pe acolitul Nichifor la bordul unei nave, pentru ca fără întârziere să-ți putem înmâna această scrisoare, pentru ca tu, ca și cum ai fi prezent personal printre clerul nostru și adunarea poporului, să poți aduce mulțumiri lui Dumnezeu Atotputernic și lui Hristos, Domnul nostru. Credem cu tărie și chiar considerăm că este sigur că alții care au cedat acestei erori se vor întoarce curând la Biserică, văzând că principalii lor conducători sunt în comuniune cu noi. Și cred, frate, că ar trebui să trimiți această scrisoare și altor Biserici, pentru ca toată lumea să știe că înșelăciunea și ipocrizia acestui schismatic și eretic se risipește pe zi ce trece. Adio, iubite frate!

Epistola către Fabius, episcopul Antiohiei

[***(3)*** *Există scrisori de la Cornelius, episcopul Romei, către Fabius, episcopul Antiohiei, care conțin informații despre Conciliul Roman și decretele adoptate în Italia, Africa și acele regiuni; există, de asemenea, scrisori de la Ciprian și de la co-episcopii săi africani, scrise în latină, din care reiese clar că și ei sunt de acord cu necesitatea de a acorda ajutor celor care au fost seduși și consideră că este just să-l excomunice pe eretic și pe cei care l-au urmat.* ***(4)*** *La aceste scrisori se adaugă o altă scrisoare de la Cornelius despre ceea ce a fost plăcut*

Conciliului și o alta despre comportamentul lui Novatus [1] *. Nimic nu mă împiedică să citez fragmente din ea, pentru a-i familiariza pe cititorii mei cu ceea ce îl privește. (5) Cornelius, descriind comportamentul lui Novatus față de Fabius, scrie astfel:]*

„Acum să știți aceasta: acest om ciudat luptase de mult timp pentru episcopat, dar și-a ascuns această dorință pasională de toată lumea și și-a acoperit nebunia folosindu-se de mărturisitorii pe care îi avea inițial de partea sa - iată ce vreau să spun. **(6)** Maxim, un preot dintre noi, și Urban, care a cules de două ori o recoltă de bună faimă pentru mărturisirea lor, Sidonius și Celerinus, un om care, prin harul lui Dumnezeu, a îndurat toate torturile, și-a întărit trupul slab cu puterea credinței și și-a învins adversarul cu curajul său - toți acești oameni, înțelegându-l bine pe Novatus și văzând cu ochii lor răutatea, duplicitatea, sperjurul, înșelăciunea, neputința sa de a trăi cu oamenii și prietenia sa lupească, s-au întors la Sfânta Biserică și, în fața unei mulțimi de episcopi, preoți și laici, au dezvăluit toate vicleșugurile și faptele rele pe care le plănuise de mult; S-au întristat și s-au pocăit că, crezând acest animal rău și răutăcios, au părăsit Biserica pentru scurt timp.”

[***(7)*** *Puțin mai departe spune:]*

„Am văzut curând o schimbare ciudată la el, iubite frate: acest om extrem de strălucit [2] , care jurase cu jurăminte teribile că nu aspiră deloc la episcopat, a apărut brusc ca episcop, ca un «deus ex machina» în teatru. **(8)** Acest interpret de dogme, acest campion al științei ecleziastice, hotărând să confiște și să fure episcopatul, care nu-i fusese dat de sus, și-a găsit doi asistenți, care își pierduseră mântuirea și i-a trimis într-un colț îndepărtat al Italiei pentru a înșela acolo trei episcopi, oameni needucați și simpli, cu o invenție ingenioasă, pentru a-i convinge și a insista că trebuie să meargă repede la Roma și acolo, cu mijlocirea acestor oameni, să rezolve toate neînțelegerile cu ceilalți episcopi. **(9)** Când acești simpli, așa cum am spus, care nu înțelegeau nimic din vicleșugurile și trucurile înșelătorilor, au sosit, au fost închiși de oameni asemănători cu cei care le cauzaseră atâtea probleme. La ora zece, după ce băuseră, Novatus, complet beat, i-a obligat cu forța, prin punerea mâinilor, pentru a-i da pretinsa, falsa episcopie, care fusese obținută prin viclenie și fraudă și nu i se cuvenea. **(10)** Unul dintre acești episcopi s-a întors puțin mai târziu la Biserică, și-a mărturisit public păcatul cu lacrimi și l-am primit în comunitate, dar ca laic; toți oamenii prezenți au mijlocit pentru el. Cât despre restul episcopilor, am hirotonit succesorii lor și i-am trimis în locurile unde se aflau. **(11)** Nu înțelege oare acest păzitor al Evangheliei că în Biserica Catolică trebuie să existe un singur episcop? Are - nu putea să nu știe asta - 46 de preoți, 7 diaconi, 7 subdiaconi, 42 de akoluthoi (novice), 52 de exorciști și cititori și portari, peste o mie și jumătate de văduve și schilozi, care sunt hrăniți de harul lui

Hristos. **(12)** Chiar și o astfel de mulțime, atât de necesară în Biserică - un număr, prin Providența lui Dumnezeu, abundent și mereu în creștere, împreună cu un număr nenumărat de laici, nu l-a îndepărtat. de acest act nerezonabil și fără speranță și nu l-a readus la Biserică."

*[**(13)** Și, apropo, adaugă următoarele:]*

„Să vă spunem deci imediat pentru ce fapte, pentru ce comportament a îndrăznit să revendice rangul episcopal. Nu a fost oare pentru că a trăit în Biserică de la bun început, a luptat pentru ea de multe ori, a îndurat multe pericole mari pentru credință? Deloc. **(14)** Credința sa a fost inițiată de Satana, care a intrat în el și a trăit în el mult timp. Exorciștii l-au ajutat și, când s-a îmbolnăvit grav, a fost considerat aproape pe moarte și botezat - dacă se poate spune despre o astfel de persoană că a fost botezată - prin stropirea cu apă pe același pat în care zăcea. **(15)** Și-a revenit, dar restul celor cerute de regulile bisericești nu au fost îndeplinite asupra lui: nu a fost pecetluit de episcop. Fără a primi aceasta, ar fi putut primi Duhul Sfânt?"

*[**(16)** Puțin mai departe, el continuă:]*

„Din lașitate și din dragoste de viață, în timpul persecuției a renunțat la faptul că este preot. Diaconii l-au rugat și l-au convins să iasă din camera în care se încuiase și să-i ajute pe frați, atât cât se cuvine unui preot, și să-i ajute pe frații aflați în pericol, dar el s-a îndepărtat hotărât de diaconii care îl mustrau și a plecat mânios, spunând că nu mai vrea să fie preot: a fost dus de o altă filozofie" [3] .

*[**(17)** Puțin mai departe, adaugă următoarele:]*

„Așadar, această persoană eminentă a părăsit Biserica lui Dumnezeu, în care, după ce crezuse, fusese onorat cu preoția prin harul episcopului, care îl introdusese pe Novatus în cercul preoțesc prin punerea mâinilor. Întregul cler și mulți laici s-au opus, căci unul botezat prin stropire în pat din cauza bolii, așa cum fusese botezat Novatus, nu are voie să fie membru al clerului, dar episcopul a cerut permisiunea să-l hirotonească doar pe el."

*[**(18)** Și apoi descrie cea mai gravă dintre crimele acestui om:]*

„Când aducea ofranda și îi dădea fiecăruia porția lui, în timp ce o dădea, îi punea pe nefericiți, în loc de cuvinte de recunoștință, să jure, ținând mâinile celui care lua cu ambele mâini și nedându-le drumul până când acesta nu jura (folosesc propriile lui cuvinte): «Jur pe Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos că nu vă voi părăsi niciodată și nu voi merge la Corneliu»." **(19)** Și nefericitul nu s-a

împărtășit cu sacramentul până când nu a depus jurământul și, în loc să ia pâinea și să spună «Amin», a spus: «Nu voi merge la Corneliu».”

*[**(20)** Apropo, el mai spune și următoarele:]*

„Să știți că este părăsit și singur, căci frații îl părăsesc zilnic și se întorc la Biserică. Iar Moise, fericitul mucenic, care a rostit recent frumoasa și minunata sa mărturisire printre noi, fiind încă în lumea aceasta și văzându-i îndrăzneala și nebunia, l-a excomunicat împreună cu cinci prezbiteri care, împreună cu el, s-au despărțit de Biserică.”

*[**(21)** Și la sfârșitul scrisorii, el oferă o listă a episcopilor care au venit la Roma și au condamnat nebunia lui Novatus; le dă numele și districtul pe care îl conduceau; **(22)** îi menționează pe cei care nu erau la Roma, dar care au confirmat în scris acordul lor cu opinia celor menționați mai sus și numește, de asemenea, orașele pe care le conduceau și din care au scris [4] . Aceasta este ceea ce Cornelius i-a spus lui Fabius, episcopul Antiohiei.]*

Note

1. Prezbiterul Bisericii Romane care s-a pronunțat împotriva iertării apostaților și a provocat schisma a fost numit Novatian. Totuși, greșeala lui Eusebiu se explică nu doar prin asemănarea numelor. Novatian este, de asemenea, o figură istorică. Ca prezbiter al Bisericii Cartagineze, în 248 s-a opus hirotonirii lui Ciprian ca episcop al Cartaginei. În timpul persecuțiilor Deciene și după acestea, el, la fel ca Novatian, a speculat asupra problemei acceptării apostaților în comuniune. Punctul de vedere al susținătorilor lui Novatian era direct opus celui al susținătorilor lui Novatian: în timp ce primii credeau că toți apostații care primiseră iertare scrisă de la unul dintre martiri sau mărturisitori ar trebui acceptați înapoi în comuniune, cei din urmă susțineau că niciunul dintre cei care apostazaseră nu putea fi iertat și acceptat în comuniune. Poziția Bisericii și a ierarhiei, exprimată mai ales de Sfântul Ciprian, episcopul Cartaginei, și de Corneliu, episcopul Romei, era departe de extreme și necesita o analiză atentă a fiecărui caz specific. Extremele, după cum se știe, se întâlnesc: Novatus și Novatian se cunoșteau bine, mai mult, Novatian a vorbit împotriva lui Cornelius la instigarea lui Novatus. Ambii schismatici au revendicat scaunele episcopale și amândoi, deși în moduri diferite, au folosit o problemă vitală pentru Biserică în scopuri egoiste.

2. Novatian a fost cunoscut pe scară largă ca scriitor bisericesc, unul dintre primii teologi de limbă latină. Pe lângă epistolele sale, păstrate în scrisorile Sfântului Ciprian, au ajuns până la noi lucrările sale „Despre Treime” și „Despre hrana evreilor”.

3. Toate aceste acuzații, probabil exagerate, sunt formulate doar de episcopul Cornelius. Nici Sfântul Ciprian, nici autorul tratatului „Ad Novatianum” (probabil Papa Xistus al II-lea), ambii adversari fermi ai lui Novatian, nu citează vreuna dintre acuzațiile lui Cornelius.

4. Această listă nu s-a păstrat.